

Språk och IKT

EU-kommissionen

- 1. Kommunikation på modersmålet.
- 2. Kommunikation på främmande språk.
- 3. Matematiskt kunnande och grundläggande vetenskaplig och teknisk kompetens.
- 4. Digital kompetens.
- 5. Lära att lära.
- 6. Social och medborgerlig kompetens.
- 7. Initiativförmåga och företaganda.
- 8. Kulturell medvetenhet och kulturella uttrycksformer.

• (Sammanfattning)

Skolverket

Lgr11

- *(Ur Skolans uppdrag, Lgr11) ” Skolan har i uppdrag att överföra grundläggande värden och främja elevernas lärande för att därigenom förbereda dem för att leva och verka i samhället. Skolan ska förmedla de mer beständiga kunskaper som utgör den gemensamma referensram alla i samhället behöver. Eleverna ska kunna orientera sig i en komplex verklighet, med ett stort informationsflöde och en snabb förändringstakt. Studiefärdigheter och metoder att tillägna sig och använda ny kunskap blir därför viktiga. Det är också nödvändigt att eleverna utvecklar sin förmåga att kritiskt granska fakta och förhållanden och att inse konsekvenserna av olika alternativ.”*

Lgr11

- *(Ur Skolans uppdrag, Lgr11) – ”Språk, lärande och identitetsutveckling är nära förknippade. Genom rika möjligheter att samtala, läsa och skriva ska varje elev få utveckla sina möjligheter att kommunicera och därmed få tilltro till sin språkliga förmåga.”*
- *”Språk är människans främsta redskap för att tänka, kommunicera och lära.” (Lgr11- språkämnen)*
- *Ur kursplan för moderna språk –”genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla en allsidig kommunikativ förmåga.”*
- *Ur kursplan för modersmål ”...tilltro till sin språkförmåga och kan uttrycka sig i olika sammanhang och för skilda syften.”*

Läraren

- I samtliga läroplaner för svensk ungdomsskola (grundskola, grundsärskola, specialskola, sameskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola) skrivs i kapitel 2 Övergripande mål och riktlinjer under underrubriken 2.2 Kunskaper:
- "läraren ska organisera och genomföra arbetet så att eleven
- utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga,
- upplever att kunskap är meningsfull och att den egna kunskapsutvecklingen går framåt,
- får stöd i sin språk- och kommunikationsutveckling,"

Förmågor

- Ur syftetexten för kursplanerna (MSPR, ML, Lgr11): förmlera sig och kommunicera i tal och skrift, anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang, reflektera över livsvillkor, samhlsfrågor, kulturella företeelser...
- 21st century skills –projektet som involverade olika länder om vad det innebär att vara en skicklig problemlösare i en kollaborativ situation.
- Kognitiva som sociala förmågor. Till de kognitiva räknas undersökande förhållningssätt, utvecklande arbetssätt och analyserande arbetssätt. Självkänedom, självledarskap och social kompetens hör till de sociala förmågorna.

Utbildning

- Utbildningen i svensk skola ska enligt skollagen vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.
- Synteser av forskning om övergripande och generella referensramar.
- Lärarkompetens – en nyckelfaktor.
- Myndigheten för skolutveckling (2007)
- Forskning för skolan
- Hattie, Synligt lärande, (2009)
- Håkansson & Sundberg, Utmärkt undervisning, (2012)

Vad som kännetecknar en god undervisning?

Vad som kännetecknar en god undervisning?

- förutsätter att läraren samtidigt kan hantera pedagogiska och didaktiska överväganden
- förståelse för elevernas utvecklingsbehov
- välorganiserad, planerad och reflekterande
- baserad på gedigen ämneskunskap och en effektiv behandling av denna kunskap i förhållande till eleverna
- kombinerar innehållsaspekter och psykologiska aspekter
- använder varierande, utmanande och inspirerande

ansatser och uppmuntrar eleverna att bli självständiga lärande
subjekt

Skolverket

Framgångsrikt lärande

- Tydligheten i lärandemålen med sina specificeringar av kriterier för måluppfyllelse.
- Användningen av flera ändamålsenliga undervisningsstrategier.
- Ett synsätt på lärande och undervisning som utgår från elevens perspektiv.
- En tilltro till möjligheten att undervisa om studiefärdigheter och lärandestrategier.
- Närvaron av återkoppling som är fokuserad på rätt undervisnings och färdighetsnivå.

(Håkansson & Sundberg, Utmärkt undervisning, (2012)

Skolverket

Viktigt att lärare:

- Har tilltro till elevernas förmåga att lära (och handlar därefter).
- Kan leda kunskapsarbetet genom att skapa relationer till eleverna inom en varierad undervisningsrepertoar.
- Omsätter sina ämneskunskaper efter de konkreta sammanhangen och förutsättningarna.
- Använder väl strukturerade kvalitativa mål och utmanande projekt, just bortom elevernas nuvarande förståelse.

(Håkansson & Sundberg, Utmärkt undervisning, (2012)

Gemensamma drag i strategier som pekas ut i internationell forskning

- Fokus på elevers lärande och studieresultat.
- Egna data/underlag om ovanstående.
- Samtal kring sambandet undervisning-lärande.
- Transparens i planering, genomförande och utvärdering av undervisning.

Hur utvecklas bra undervisning?

- Summativ och formativ bedömning som en integrerad del av undervisningen (till och från eleverna/ till och från lärare).
- Planera, genomföra och följa upp undervisningens förutsättningar, processer och utfall i professionellt lärande gemenskaper.

Håkansson & Sundberg, Utmärkt undervisning, (2012)

Formativ bedömning

Påverkansfaktorer med stora effekter (Hattie,2009)

- *Tillhandahållande av formativ bedömning (0.90)* generellt ger de bästa effekterna på elevernas studieresultat.
- Feed up- Vart är jag på väg? Vilka mål och kunskapskrav förväntas jag uppnå?
- Feed back - Hur går det för mig? Vad visar lärarens återkoppling och min självbedömning?
- Feed forward- Vad är nästa steg? Vilka blir de nya målen för mitt lärande?

IKT-användning

- kan gynna komplexa kognitiva färdigheter, självständighet och samarbetsförmåga.
- kan gynna motivation och engagemang för studier.
- inga tydliga eller starka samband mellan IT-användning och bättre studieresultat (på det sätt som de mäts).
- IKT-användningens effekter starkt beroende av läraren och den pedagogiska kontexten.

IKT och språkets värld

- kontakten med områden där språket används.
- autentiska situationer där eleverna får formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- ta vara på språket i omvärlden, till exempel i medier.
- ta del av förstahandskällor och blir på så sätt en viktig tillgång i det källkritiska arbetet i skolan.
- synliggöra elevernas språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådda, genom tex. att spela in kommunikationssituationer.

Digitala verktyg i språkundervisning – några exempel

- En snabb undersökning- rösta på:
- It i skolan
- IKT-sidan
- Klassrums kommunikation
- Forskning för skolan
- Open culture

Språk och kultur

- Undervisning ska stimulera elevernas intresse för språk och kulturer.
- Kunskaper i flera språk ökar individens möjlighet att ingå i olika sociala och kulturella sammanhang.
- Förståelse för och insikt om kulturen i det land eller länder språket talas; sociokulturella aspekter och livsvillkor samt levande bilder av hur språket används i varierande situationer.
- Att ha kunskaper i flera språk kan ge nya perspektiv på omvärlden, ökade möjligheter till kontakter och större förståelse för olika sätt att leva.

Samspelet i språkinläring

- (Ur Skolans uppdrag, Lgr11) ”Skolan ska stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtröende samt vilja att pröva egna idéer och lösa problem.”
- *Ur Övergripande mål och riktlinjer, Lgr11 ”kan använda modern teknik som ett verktyg för kunskapssökande, kommunikation, skapande och lärande”*
- Det är viktigt att lärare ger de digitala verktygen som används i klassrummet en pedagogisk och didaktisk funktion.
- Genom användning av digitala verktyg kan läraren möjliggöra kreativa uttryck i språkundervisningen som tex. genom kommunikation med andra och genom att göra andra elever delaktiga i det egna lärandet – kunskapskapandet i samspel med andra
- Be more dog

Tack för er uppmärksamhet!

nermina.wikstrom@skolverket.se

Skolverket